



## LIETUVOS RESPUBLIKOS EKONOMIKOS IR INOVACIJŲ MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 38, LT-01104 Vilnius, tel.: 8 706 64 845,  
el. p. [kanc@eimin.lt](mailto:kanc@eimin.lt), <http://eimin.lrv.lt>.  
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188621919

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai

2022-08-04 Nr. (4.6-82Mr)-3-3120  
Į 2022-07-29 Nr. D8(E)-4046

### DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO DERINIMO

Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija išnagrinėjo pateiktą derinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. lapkričio 30 d. nutarimo Nr. 972 „Dėl Prekybos valstybiniuose miškuose pagaminta žaliavine mediena ir miško kirtimo liekanomis tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą (toliau – Projektas) ir teikia šias pastabas bei pasiūlymus.

1. Primename, kad vadovaujantis Lietuvos Respublikos paslaugų įstatymo 4 straipsnio 2 dalies 1 punktu, kiekybiniai apribojimai laikytini vertinamaisiais reikalavimais pagal 2006 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2006/123/EB dėl paslaugų vidaus rinkoje ir turi būti notifikuoti Europos Komisijai per Vidaus rinkos informacinę sistemą (IMI), pagrindžiant nustatomo (keičiamo) reikalavimo atitiktį būtinumo, proporcingumo ir nediskriminavimo principams. Ekonomikos ir inovacijų ministerija 2022-05-24 raštu Nr. (4.6-82Mr)-3-2054 jau informavo Aplinkos ministeriją apie šią pareigą, tačiau iki šiol negavo vadovaujantis Pranešimų ir informacijos apie nustatomus įsisteigimo arba nustatomus ar panaikinusius paslaugų teikimo laisvei taikomus reikalavimus teikimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. lapkričio 30 d. nutarimu Nr. 1389 „Dėl pranešimų ir informacijos apie nustatomus įsisteigimo arba nustatomus ar panaikinusius paslaugų teikimo laisvei taikomus reikalavimus teikimo“ nustatyta tvarka užpildyto pranešimo A formos dėl kiekybinio apribojimo – maksimalaus galimo pirkti žaliavinės medienos kiekio nustatymo medienos pirkėjams, nepaisant to, kad Aplinkos ministerija buvo įsipareigojusi notifikuoti šiuos apribojimus. Pakartotinai prašome pateikti minėtą formą Ekonomikos ir inovacijų ministerijai įtraukiant ir Projektu nustatomų naujų sąlygų dėl maksimalaus kiekio apskaičiavimo pagrindimą.

2. Projektu keičiamo Prekybos valstybiniuose miškuose pagaminta žaliavine mediena ir miško kirtimo liekanomis tvarkos aprašo (toliau – Aprašas) 18<sup>1.2</sup> papunktyje yra nustatoma, kad maksimalus galimas pirkti žaliavinės medienos kiekis yra vidutinio per kalendorinį pusmetį

pardavėjo konkrečiam pirkėjui pagal pusmetines ir trumpalaikes sutartis perduoto žaliavinės medienos kiekio ir konkretaus pirkėjo pagal per EMPS sudarytas sutartis kitiems asmenims realiai patiekto medienos apdirbimo pramonės liekanų kiekio suma, padidinta 10 procentų, skaičiuojant pagal Aprašo 7.6 papunktį paskelbtus duomenis už paskutinius 24 kalendorinius mėnesius iki aukciono vykdymo kalendorinio ketvirčio pradžios, tačiau ne mažesnis kaip 1000 ktm. Pažymėtina, kad Aprašo 7.6 papunktyje nustatyta, kad EMPS administratorius vieną kartą per mėnesį EMPS interneto svetainėje paskelbia visų pasirašytų sutarčių vykdymo eigą: pardavėjo teritorinio padalinio pavadinimas, pirkėjo pavadinimas, sutarties data, sutarties tipas (ilgalaikė, pusmetinė ar trumpalaikė), sutartyje nurodytas kiekis bei pardavėjo pirkėjui perduotas Medienos kiekis. Šią informaciją EMPS administratoriui privalo teikti pardavėjas už kiekvieną kalendorinį mėnesį per 10 darbo dienų nuo praėjusio kalendorinio mėnesio pabaigos. Pagal Apraše įvestą trumpinį Mediena yra žaliavinė mediena ir (ar) miško kirtimo liekanos, tačiau nėra įtraukta medienos apdirbamosios pramonės liekanų. Apraše nėra įtvirtinta nei medienos apdirbamosios pramonės liekanų apibrėžtis, nei prievolė EMPS administratoriui pateikti duomenis apie perduotus medienos apdirbamosios pramonės liekanų kiekius pagal per EMPS sudarytas sutartis. Siūlytume atitinkamai patikslinti Aprašo nuostatas. Taip pat siūlytume Apraše nuosekliai naudoti tas pačias sąvokas: jei pagal Aprašo 7.6 papunktį skelbiamas pardavėjo pirkėjui perduotas Medienos kiekis, tai Aprašo 18<sup>1.2</sup> papunktyje taip pat turėtų būti minimas konkretaus pirkėjo pagal per EMPS sudarytas sutartis kitiems asmenims ne realiai patiektas, bet perduotas medienos apdirbimo pramonės liekanų kiekis.

Vadovaujantis Aprašo 18<sup>1.2</sup> papunkčiu gali susiklostyti situacija, kai pardavėjas yra pateikęs EMPS administratoriui duomenis apie visų pasirašytų sutarčių vykdymo eigą, tačiau EMPS administratorius dar nėra paskelbęs tų duomenų iki aukciono, kuriam taikomas maksimalus galimas pirkti žaliavinės medienos kiekio limitas, pradžios, jei aukcionas vykdomas kalendorinio ketvirčio pirmą mėnesį, nes Apraše nėra nustatyta per kiek dienų nuo duomenų iš pardavėjo gavimo EMPS administratorius turi paskelbti gautą informaciją. Tokiu atveju nustatomas mažesnis maksimalus galimas pirkti žaliavinės medienos kiekis negu būtų nustatytas įtraukus duomenis už paskutinį mėnesį. Siūlytume nustatyti prievolę EMPS administratoriui tokiu atveju kuo skubiau paskelbti gautą informaciją, dar iki aukciono pradžios.

Nors pagal Aprašo 18<sup>1.2</sup> papunktį maksimalus galimas pirkti žaliavinės medienos kiekis apskaičiuojamas įvertinus konkretaus pirkėjo pagal per EMPS sudarytas sutartis kitiems asmenims realiai patiektą (perduotą) medienos apdirbimo pramonės liekanų kiekį, tame pačiame papunktyje nustatoma, kad pirkėjams, kuriems paskutinius 24 kalendorinius mėnesius iki aukciono kalendorinio ketvirčio pradžios nebuvo perduota žaliavinė mediena pagal pusmetines, trumpalaikes sutartis ir per EMPS nesudarė sandorių dėl medienos apdirbimo pramonės liekanų

pardavimo, taip pat taikomas maksimalus galimas pirkti žaliavinės medienos kiekio limitas – 1000 ktm. Pažymėtina, kad nors pirkėjas nebuvo sudaręs sandorių dėl medienos apdirbimo pramonės liekanų pardavimo per paskutinius 24 kalendorinius mėnesius iki aukciono kalendorinio ketvirčio pradžios, jis galėtų būti perdavęs per tą patį laikotarpį tam tikrą medienos apdirbimo pramonės liekanų kiekį pagal anksčiau sudarytus sandorius, todėl jam apskaičiuotas maksimalus galimas pirkti žaliavinės medienos kiekio limitas teoriškai gali būti didesnis negu 1000 ktm. Siūlytume patikslinti minėtą nuostatą ją taikant pirkėjams, kuriems paskutinius 24 kalendorinius mėnesius iki aukciono kalendorinio ketvirčio pradžios nebuvo perduota žaliavinė mediena pagal pusmetines, trumpalaikes sutartis ir kurie per tą patį laikotarpį nebuvo perdavę medienos apdirbimo pramonės liekanų pagal sandorius, sudarytus per EMPS.

Ekonomikos ir inovacijų viceministrė

Ieva Valeškaitė

Ramunė Mickuvienė, tel. 8 694 75 208, el. p. [Ramune.Mickuviene@eimin.lt](mailto:Ramune.Mickuviene@eimin.lt)  
Jurgita Žiemienė, tel. 8 659 43 122, el. p. [Jurgita.Ziemiene@eimin.lt](mailto:Jurgita.Ziemiene@eimin.lt)



## LIETUVOS RESPUBLIKOS KONKURENCIJOS TARYBA

Biudžetinė įstaiga, Jogailos g. 14, LT-01116 Vilnius, tel. (8 5) 262 7797, faks. (8 5) 212 6492, el. p. taryba@kt.gov.lt  
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188668192

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai  
El. p. [info@am.lt](mailto:info@am.lt)

2022-08-05 Nr. (2.30Mr-43)6V-999  
Į 2022-08-01 Nr. D8(E)-4046

### DĖL VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO DERINIMO

(1) Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba išnagrinėjo Aplinkos ministerijos 2022 m. rugpjūčio 1 d. raštu Nr. D8(E)-4046 pateiktą derinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. lapkričio 30 d. nutarimo Nr. 972 „Dėl Prekybos valstybiniuose miškuose pagaminta žaliavine mediena ir miško kirtimo liekanomis tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą (toliau – Projektas). Konkurencijos taryba pagal kompetenciją teikia pastabas.

(2) Konkurencijos taryba ir toliau nuosekliai laikosi savo [2022 m. gegužės 27 d. raštu Nr. \(2.30Mr-43\)6V-632](#) pateikto vertinimo ir pozicijos, kad nors medienos rinkoje yra susiklosčiusi ypatinga situacija, reikalaujanti atitinkamų sprendimų, kuriais siekiama valdyti rizikas dėl intervencinių ir spekuliacinių kainų, neproporcingo kainų augimo bei (ne)pakankamo žaliavų kiekio, yra būtina užtikrinti, kad nustatyti apribojimai būtų proporcingi ir laikini, kad rinkoje nesuteiktų nepagrįstų privilegijų vieniems ūkio subjektams, diskriminuodami kitus.

(3) Taigi, Projekte išliekančią sąlygą dėl maksimalaus galimo pirkti žaliavinės medienos kiekio vertiname kaip ūkinės veiklos ribojimą, galintį turėti neigiamą poveikį konkurencijai. Kita vertus, sutinkame, kad konkurencijos suvaržymus šiek tiek sumažina Projekto pasiūlymas, kuriuo siekiama paskatinti rinkos dalyvius medienos perdirbimo metu susidarančias apdirbimo liekanas siūlyti visiems dalyviams lygiomis sąlygomis aukcionuose, tokiu būdu didinant biokuro žaliavos pasiūlą šalyje, nustatant, kad dalyviai, pardavę ir pateikę medienos pramonės liekanas per elektroninę medienos pardavimo sistemą, atitinkamai gautų papildomą limitą žaliavinei medienai pirkti pusmetiniame aukcione.

(4) Šiuo raštu Konkurencijos taryba teikia bendro pobūdžio pastebėjimą, tačiau tai niekaip neriboja jos įgaliojimų ateityje teikti išvadas dėl atitinkamo teisinio reguliavimo poveikio konkurencijai, ar atlikti ūkio subjektų ir viešojo administravimo subjektų veiksmų tyrimus, atsižvelgiant į teisinį ir ekonominį visų aplinkybių kontekstą.

(5) Kilus klausimams dėl šio rašto, maloniai prašome kreiptis į mūsų instituciją.

Tarybos narė

Medeina Augustinavičienė



## LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, 01104 Vilnius,  
mob. tel. 8 600 38 904, el. p. [rastine@tm.lt](mailto:rastine@tm.lt), <https://tm.lrv.lt>.  
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai

2022-08-05 Nr. (1.6Mr) 2T-1194  
I 2022-07-29 Nr. D8(E)-4046

### DĖL VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO DERINIMO

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, pagal kompetenciją įvertinusi derinimui pateiktą [Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. lapkričio 30 d. nutarimo Nr. 972 „Dėl Prekybos valstybiniuose miškuose pagaminta žaliavine mediena ir miško kirtimo liekanomis tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą](#) (toliau – Nutarimo projektas), teikia šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Nutarimo projektu keičiamo Prekybos valstybiniuose miškuose pagaminta žaliavine mediena ir miško kirtimo liekanomis tvarkos aprašo (toliau – Tvarkos aprašas) 18<sup>1</sup>.2 papunktyje vartojamą sąvoką „medienos apdirbimo pramonės liekanos“ siūlytume apibrėžti, kadangi ji nėra apibrėžta nei Tvarkos apraše, nei Lietuvos Respublikos miškų įstatyme. Jei į šią pastabą nebūtų atsižvelgta, įvertinus rašte, kuriuo Nutarimo projektas teikiamas išvadoms gauti (toliau – lydraštis), pateiktą informaciją, kad medienos apdirbimo pramonės liekanos būtų skirtos biokurui, naudojamam šilumos energijai gaminti, siūlome Nutarimo projekte vartoti formuluotę „biokurui skirtos medienos apdirbimo pramonės liekanos“ ar panašią.

2. Atsižvelgiant į lydraštyje pateiktą informaciją, kad Nutarimo projekte numatytais pakeitimais sprendžiamas tinkamo pasirengimo 2022-2023 metų šildymo sezonui klausimas, ir kad numatomi esminiai Tvarkos aprašo pakeitimai ir planuojama jau 2023 m. pradėti vykdyti atvirus aukcionus, siūlome apsvarstyti poreikį nustatyti laikiną Nutarimo projekte numatytų pakeitimų galiojimą.

3. Dėl Nutarimo projekto atitikties Europos Sąjungos teisei:

Nutarimo projekto lydraštyje nurodoma, kad „siekiant paskatinti rinkos dalyvius medienos apdirbimo metu susidarančias apdirbimo liekanas siūlyti visiems dalyviams lygiomis sąlygomis aukcionuose, tokiu būdu didinant biokuro žaliavos pasiūlą šalyje, Projektu siūloma nustatyti, kad dalyviai, pardavę ir pateikę medienos pramonės liekanas per elektroninę medienos pardavimo sistemą, atitinkamai gautų papildomą limitą žaliavinei medienai pirkti pusmetiniame aukcione.“ Nors Nutarimo projektu numatomos taisyklės tiesiogiai nėra skirtos įtvirtinti prekių judėjimo tarp valstybių narių apribojimus, vis dėlto, nors ir netiesiogiai, siūlomi pakeitimai gali turėti įtakos Europos Sąjungos (toliau – ES) vidaus rinkai. Pažymime, kad Nutarimo projektu įtvirtinamos nuostatos galimai sudarytų sąlygas diskriminuoti kitose ES valstybėse narėse įsisteigusius subjektus, siekiančius įsigyti medienos Lietuvos Respublikoje vykstančiuose žaliavinės medienos aukcionuose.

Atkreipiame dėmesį, kad Nutarimo projektu iš esmės siekiama, kad Lietuvos medienos apdirbimo pramonės įmonės medienos apdirbimo metu susidarantią apdirbimo liekanas parduotų Lietuvos Respublikoje, o ne eksportuotų į kitas valstybes nares. Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – SESV) 35 straipsnyje įtvirtinta taisyklė, pagal kurią „[t]arp valstybių narių uždraudžiami kiekybiniai eksporto apribojimai ir visos lygiavėrio poveikio priemonės.“ Europos Sąjungos Teisingumo Teismas (toliau – ESTT) sprendime *Hidroelectrica* kiekybiniam apribojimui lygiavėrio poveikio priemonėmis, kaip tai suprantama pagal SESV 35 straipsnį, kvalifikavo „<...> **visiems nacionalinėje teritorijoje veikiančioms ūkio subjektams taikomas nacionalines priemones, kurios faktiškai labiau paveikia prekių išsiuntimą iš eksporto valstybės narės rinkos nei prekybą prekėmis šios valstybės narės nacionalinėje rinkoje** <...>“. Antra, Teisingumo Teismas yra nusprendęs, kad **bet koks vienos iš SESV numatytų pagrindinių laisvių apribojimas, net ir nedidelis, pagal šią Sutartį yra draudžiamas, nebent jo poveikis būtų laikomas pernelyg atsitiktiniu ar netiesioginiu, kad jis galėtų būti laikomas apribojimu, kaip tai suprantama pagal SESV 35 straipsnį** <...>.“<sup>1</sup> Sprendime *Gysbrechts* ESTT pažymėjo, kad „<...> nacionalinės priemonės, kurių tikslas ar poveikis – būtent riboti eksporto srautus ir taip **skirtingai traktuoti prekybą valstybės narės viduje ir jos prekybą eksportui ir kurios užtikrina konkrečią naudą nacionalinei gamybai arba suinteresuotosios valstybės vidaus rinkai kitų valstybių narių gamybos ar prekybos nenaudai**, buvo pripažintos kiekybiniais eksporto apribojimams lygiavėrio poveikio priemonėmis.“<sup>2</sup> Atsižvelgiant į ESTT praktiką, manytina, kad Nutarimo projektu dėstomas aprašo 18<sup>1.2</sup> papunktis vertintinas kaip kiekybiniam eksporto apribojimui lygiavėrio poveikio priemonė, dėl ko jis galimai yra nesuderinamas su SESV 35 straipsniu.

Pažymėtina, jog už tai, kad medienos apdirbimo liekanos būtų parduodamos Lietuvoje, medienos apdirbimo įmonėms siūloma padidinti maksimalų galimą pirkti žaliavinės medienos kiekio limitą pusmetiniuose aukcionuose. Atitinkamai, galimybė nusipirkti didesnę žaliavinės medienos kiekį iš esmės galėtų pasinaudoti tik Lietuvos Respublikoje veiklą vykdančios ir medienos apdirbimo liekanas parduodantys subjektai. Taigi, šio kriterijaus taikymo faktinis poveikis gali paveikti kitose Europos Ekonominės Erdvės (toliau – EEE) valstybėse įsisteigusius ir veiklą vykdančius asmenis labiau nei įsisteigusius Lietuvos Respublikoje, dėl ko EEE veiklą vykdančios subjektai būtų pastatyti į mažiau palankią situaciją nusipirkti žaliavinės medienos Lietuvos Respublikoje vykdomuose žaliavinės medienos pusmetiniuose aukcionuose. Atsižvelgiant į tai, šios taisyklės taikymas galimai sudarytų sąlygas skirtingai traktuoti Lietuvos Respublikoje ir kitose EEE valstybėse veiklą vykdančius asmenis (suteikiant pranašumą Lietuvos Respublikos subjektams).

Pažymime, kad tam tikrais atvejais, laisvą prekių judėjimą ribojančios priemonės gali būti pateisintos SESV 36 straipsnyje įtvirtintais pagrindais, kai ribojanti priemonė yra būtina visuomenės dorovės, viešosios tvarkos, visuomenės saugumo, žmonių, gyvūnų ar augalų sveikatos bei gyvybės apsaugos, nacionalinių meno, istorijos ar archeologijos vertybių apsaugos bei pramoninės ir komercinės nuosavybės apsaugos sumetimais, ir ESTT praktikoje suformuluotais pagrindais. Pagal nusistovėjusią ESTT praktiką nacionalinės priemonės, galinčios riboti EEE vidaus prekybą, gali būti pateisinamos SESV 36 straipsnyje nurodytomis bendrojo intereso priežastimis, kaip antai žmonių sveikatos ir gyvybės apsauga, arba imperatyviais, be kita ko, aplinkosaugos reikalavimais, **jeigu nagrinėjamos priemonės yra**

<sup>1</sup> Byla C-648/18, *Autoritatea națională de reglementare în domeniul energiei (ANRE) prieš Societatea de Producere a Energiei Electrice în Hidrocentrale Hidroelectrica SA*, ECLI:EU:C:2020:723, para. 29.

<sup>2</sup> Byla C-205/07, *Hof van beroep te Gent prieš Lodewijk Gysbrechts, Santurel Inter BVBA*, ECLI:EU:C:2008:730, para. 40.

***proporcingos siekiamam tikslui.***<sup>3</sup> ESTT jurisprudencijoje yra nusistovėjusi taisyklė, kad nacionalinės taisyklės, galinčios sudaryti kliūčių prekybai ES viduje, yra pateisinamos, „<...> jeigu šios priemonės ***yra tinkamos šio tikslo įgyvendinimui užtikrinti ir neviršija to, kas būtina jam pasiekti.***“<sup>4</sup> Tuo atveju, jeigu valstybių narių priimti laisvo prekių judėjimo ribojimai yra netinkami arba neproporcingi siekiamam tikslui pasiekti, tokie ribojimai yra nesuderinami su ES teise, dėl ko privalo būti kaip įmanoma greičiau panaikinti. Atsižvelgiant į tai, Nutarimo projekto lydraštyje turėtų būti aiškiai pagrįstas siūlomų priemonių proporcingumas ir tinkamumas siekiamiems tikslams pasiekti.

4. Teisės technikos ir redakcinės pastabos perduotos rengėjams tiesiogiai.

Teisingumo ministrė

Ewelina Dobrowolska

Ieva Klimašauskė, tel. 8 671 90746, el. p. [ieva.klimasauske@tm.lt](mailto:ieva.klimasauske@tm.lt)

Simas Grigonis, tel. 8 671 90760, [simas.grigonis@tm.lt](mailto:simas.grigonis@tm.lt)

---

<sup>3</sup> Byla C-28/09, *Komisija prieš Austrijos Respubliką*, ECLI:EU:C:2011:854, para. 119.

<sup>4</sup> Byla C-28/09, *Komisija prieš Austrijos Respubliką*, ECLI:EU:C:2011:854, para. 125.

## VALSTYBĖS ĮMONĖ VALSTYBINIŲ MIŠKŲ URĖDIJA

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai  
[info@am.lt](mailto:info@am.lt)

2022-08-05  
| 2022-07-29

Nr. 77-S-2859  
Nr. D8(E)-4046

### DĖL VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO DERINIMO

Valstybės įmonė Valstybinių miškų urėdija, pagal kompetenciją įvertinusi Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos 2022 m. liepos 29 d. raštu Nr. D8(E)-4046 „Dėl Vyriausybės nutarimo projekto derinimo“ pateiktą Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. lapkričio 30 d. nutarimo Nr. 972 „Dėl Prekybos valstybiniuose miškuose pagaminta žaliavine mediena ir miško kirtimo liekanomis tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą, informuoja, šiam projektui pastabų neturi.

Generalinis direktorius

Valdas Kaubė

Vaidotas Misiūnas, tel. 8 616 59063, el. p. [vaidotas.misiunas@vmu.lt](mailto:vaidotas.misiunas@vmu.lt)

Valstybės įmonė, Pramonės pr. 11A, 51327 Kaunas.  
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 132340880.  
Būstinės duomenys: Savanorių pr. 176, 03154 Vilnius.  
Tel. (8 5) 236 4441, el. p. [info@vmu.lt](mailto:info@vmu.lt)



Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai

2022-08-05 Nr. 2022-08-05

El. p.: [info@am.lt](mailto:info@am.lt)

Vilnius

El. p.: [danas.augutis@am.lt](mailto:danas.augutis@am.lt)

El. p.: [nerijus.kupstaitis@am.lt](mailto:nerijus.kupstaitis@am.lt)

El. p.: [donatas.vaikasas@am.lt](mailto:donatas.vaikasas@am.lt)

UAB Baltpool

El. p.: [info@baltpool.eu](mailto:info@baltpool.eu)

## DĖL VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO DERINIMO

Lietuvos biomasės energetikos asociacija LITBIOMA (toliau – Asociacija) vienija virš 40 įmonių, dirbančių biomasės resursų tyrimo ir gausinimo, biokuro gamybos ir tiekimo, biokuro technologijų (biokuro katilų ir katilinių gamybos ir statybos), šilumos energijos gamybos srityse. Asociacija yra Europos biomasės energetikos asociacijos „Bioenergy Europe“, Pasaulio biomasės energetikos asociacijos (WBA), Lietuvos pramonininkų konfederacijos narė, bendradarbiaujanti su įvairiomis mokslinių ir praktinių tyrimų organizacijomis, turinčiomis įtakos biomasės energetikos vystymui Lietuvoje.

Asociacija, susipažinusi su LR Aplinkos ministerijos (toliau - Ministerija) š. m. liepos 29 d. viešam derinimui patektu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. lapkričio 30 d. nutarimo Nr. 972 „Dėl prekybos valstybiniuose miškuose pagaminta žaliavine mediena ir miško kirtimo liekanomis tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau - Aprašas) pakeitimo projektu (toliau – Projektas), žemiau pateikia savo pastabas ir/ar pasiūlymus Projektui.

Pirma, Projekto 1 dalimi yra siekiama pakeisti Aprašo 18<sup>1</sup>.2 papunkčio nuostatas ir jas išdėstyti sekančiai:

„18<sup>1</sup>.2. nustatant žaliavinės medienos aukcionų pusmetinėms sutartims sudaryti laimėjusių ir teisę sudaryti sutartis įgijusių pirkėjų sąrašą, pirkėjams taikomas maksimalus galimas pirkti žaliavinės medienos kiekio limitas. Jis nustatomas kaip ~~vidutinis-vidutinio~~ per kalendorinį pusmetį pardavėjo konkrečiam pirkėjui pagal pusmetines **ir trumpalaikes** sutartis ~~perduotas-perduoto~~ žaliavinės medienos ~~kiekis-kiekio ir konkretaus pirkėjo pagal per EMPS sudarytas sutartis kitiems asmenims realiai patiekto medienos apdirbimo pramonės liekanų kiekio suma, padidintas-padidinta~~ 10 procentų, skaičiuojant pagal Tvarkos aprašo 7.6 papunktį paskelbtus duomenis už paskutinius ~~4 kalendorinius pusmečius-24 kalendorinius mėnesius~~ iki aukciono vykdymo kalendorinio ~~pusmečio-ketvirčio~~ pradžios, tačiau ~~bet kuriuo atveju~~ ne mažesnis kaip 1000 ktm. Pirkėjams, kuriems paskutinius ~~4 kalendorinius pusmečius-24 kalendorinius mėnesius~~ iki aukciono ~~vykdymo kalendorinio pusmečio-ketvirčio~~ pradžios nebuvo perduota žaliavinė mediena pagal pusmetines, **trumpalaikes** sutartis **ir per EMPS nesudarė sandorių dėl medienos apdirbimo pramonės liekanų pardavimo**, taip pat taikomas maksimalus galimas pirkti žaliavinės medienos kiekio limitas – 1000 ktm. Maksimalus galimas pirkti žaliavinės medienos kiekis netaikomas vykdant pakartotinius žaliavinės medienos aukcionus pusmetinėms sutartims sudaryti;“.

Asociacija pažymi, kad Projekto lydraštyje dėstoma problematika, kuri paskatino Ministeriją parengti Projektą, t. y. problematika, kad „<...> dalis pramonės įmonių medienos apdirbimo liekanas parduoda tiesiogiai užsienio įmonėms, net nesiūlo šios produkcijos Lietuvos biokuro gamintojams <...>“ yra reali ir aktuali, todėl yra sveikintinas Ministerijos siekis medienos apdirbimo pramonės liekanas, visų pirma, pasiūlyti nacionaliniuose aukcionuose, tokiu būdu didinant biokuro žaliavos pasiūlą šalyje. Tačiau, Asociacijos nuomone, atsižvelgiant į 2022 m. antrojo pusmečio pusmetinio aukciono rezultatus ir šių rezultatų kontekste daromas išvadas, vien „skatinimo“ yra negana, nes Projektu siekiamos įtvirtinti nuostatos, kuriomis pramonės įmonėms yra siūlomi vis didesni medienos kiekiai, tik dar labiau „koncentruos“ valstybinės medienos išteklius pramonės įmonių rankose. Asociacijos nuomone, jei jau Projektu yra įtvirtinamas pramonės įmonių „skatinimas“, turi būti įtvirtintas ir pramonės įmonių „baudimas“ už tai, jog jie visą jų gamybos procese susidarantį liekanų kiekį pardavė aukciono (ne aukciono) būdu užsienio subjektams, kurie šie žaliavą išvežė iš Lietuvos, ir taip tiesiog „praturtėjo“ Lietuvos vartotojų sąskaitą<sup>1</sup>. Atsižvelgiant į tai, Asociacija siūlo papildyti Aprašo 18<sup>1.2</sup> papunkčio nuostatas taip pat ir nuostatomis, kurios atspindėtų „baudimo“ principą ir, pavyzdžiui, numatytų, jog „jei konkretus pirkėjas per atitinkamą laikotarpį per EMPS nepateikė kitiems asmenims savo gamybos procese susidarantių medienos apdirbimo pramonės liekanų kiekio, tokiam pirkėjui kitame žaliavinės medienos aukcione proporcingai nepatiktam kiekiui yra mažinamas maksimalus galimas pirkti žaliavinės medienos kiekio limitas“. Asociacija pastebi, kad be „baudimo“ principo įtvirtinimo Projekto lydraštyje nurodyti tikslai nebus pasiekti, o laikinojo tvarka reaguojant į susidariusią ypatingą situaciją biokuro kainas pakels iki neregėtų aukštumų.

Antra, Asociacijai taip pat kyla klausimas, kokiomis priemonėmis Ministerija žada užtikrinti, jog pramonės įmonių į aukcionus atiduodamos medienos apdirbimo pramonės liekanos nebūtų rinkos žaidėjams siūlomos už „nelogiškai“ aukštas kainas. Asociacijos žiniomis, kaimyninės šalys už biokuro žaliavą yra pasiryžusios mokėti ženkliai didesnę kainą nei Lietuvos biokuro įmonės, todėl ar nebus taip, kad pramonės įmonės EMPS siūlys parduoti žaliavą už neadekvačias kainas ir, vėlgi, pasipelnyti visos Lietuvos vartotojų sąskaitą. Asociacija, atsižvelgiant į potencialias rizikas, siūlo, pavyzdžiui, (i) įtvirtinti leidimą medienos apdirbimo pramonės liekanų kiekio pirkėjams aukcionuose iškart siūlyti iki 50 proc. mažesnę kainą nei pirkėjas prašo; (ii) apsvarstyti galimybes įpareigoti pramonės įmones tokią žaliavą, t. y. medienos apdirbimo pramonės liekanas, pasiūlyti aukcionuose už ne didesnę kainą nei jos buvo įsigytos iš VMU.

Trečia, atsižvelgiant į 2022 m. antrojo pusmečio pusmetinio aukciono rezultatus ir šių rezultatų kontekste padarytas išvadas, ar nevertėtų Ministerijai apskritai pasvarstyti idėjos leisti ūkio subjektams VMU aukcionuose laikinai pirkti tik tą žaliavą, kurios jiems reikia jų gamybos procese ir nepretenduoti į tą VMU siūlomą žaliavą, kurios jie niekada nenaudoja (-o) ir kuri yra skirta tik perpardavimui.

Ketvirta, Asociacija, galiausia, pažymi, kad Aprašo 18<sup>1.2</sup> papunkčio nuostatos, kuriose yra numatyta, jog „<...> Pirkėjams, kuriems paskutinius 24 kalendorinius mėnesius iki aukciono kalendorinio ketvirčio

---

<sup>1</sup> Asociacija siūlo nepamiršti, kad augančios biokuro kainos tiesiogiai veikia Lietuvos vartotojų mokamą kainą už šilumos energiją, todėl pramonės įmonės, turėdamos galimybes įgyti vis didesnius valstybinės medienos kiekius su tikslu juos perparduoti biokuro gamintojams ir/ar kitiems rinkos dalyviams, tiesiog pelnosi šilumos vartotojų sąskaita.

pradžios nebuvo perduota žaliavinė mediena pagal pusmetines, trumpalaikes sutartis ir per EMPS nesudarė sandorių dėl medienos apdirbimo pramonės liekanų pardavimo, taip pat taikomas maksimalus galimas pirkti žaliavinės medienos kiekio limitas – 1000 ktm. <...>“ tam tikrus netgi ir senus rinkos dalyvius veda prie bankroto vien dėl to, jog (i) Aprašo nuostatos yra nelanksčios ir nesuteikia galimybės rinkos dalyviui didesnį nei 1000 ktm. reikalingą žaliavos kiekį pasigristi turimais gamybos pajėgumais; (ii) jie nelaimėjo ankstesnių VMU skelbtų aukcionų arba jie tiesiog atsisakė dirbti su VMU ir, pavyzdžiui, importavo žaliavą iš Ministerijos minimų šalių, t. y. Rusijos ar Baltarusijos. Asociacijos giliu įsitikinimu, tokia tvarka yra nesąžininga senų rinkos dalyvių atžvilgiu ir turi būti nedelsiant koreguojama numatant galimybę didesnį nei 1000 ktm. kiekį pasigristi, pavyzdžiui, ta pačia tvarka kaip yra išdėstyta Aprašo 18<sup>1</sup>.3 papunktyje, t. y. pateikiant EMPS administratoriui pirkėjo vadovo patvirtintą informaciją apie turimais žaliavinės medienos perdirbimo įrenginiais galimą perdirbti žaliavinės medienos kiekį, kuris taip pat turi būti papildomai patvirtintas nepriklausomo finansų srities auditoriaus parašu.

**Asociacija yra pasirengusi susitikti ir diskutuoti visais išskylančiais klausimais. Kilus klausimams ar esant papildomos informacijos poreikiui, prašome nedvejojant kreiptis.**

Pagarbiai  
Lietuvos biomasės energetikos asociacijos prezidentas  
Marius Valukynas

**Originalas nebus siunčiamas.**